

Asia

Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 ja asetuksen (EU) 2021/92 muuttamisesta tietyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.10.2021 - 12.10.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston on kokouksessaan 11-12.10.2021 määrä päättää Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2022 komission antaman ehdotuksen perusteella. Ehdotus käsitellään syys-lokakuussa valmistelevasti BALTFISH:ssa ja neuvoston kalastustyöryhmässä.

Suomen vaikuttamista varten BALTFISH:ssa ja neuvostossa sekä komission suuntaan on tarpeen muodostaa kanta Suomelle keskeisten kalakantojen TAC:sta.

Valtioneuvoston kanta

Peruskanta

Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2022 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästä enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Pohjanlahden silakan TAC vuonna 2022

Suomi kannattaa komission ehdotusta TAC:n vahvistamiseksi ICES:n neuvon ja Fmsy pistearvon 0,271 (vaihteluväli 0,206 – 0,272) perusteella siten, että TAC olisi 111 345 tonnia (- 5 %).

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Suomi kannattaa komission ehdotuksesta poiketen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy pistearvon 0,17 (vaihteluväli 0,12 – 0,21) perusteella siten, että TAC olisi 71 939 tonnia. EU TAC muodostuisi vähentämällä Venäjän osuus (9,5 %, 6 834 tonnia) ja

ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus (71 939 – 6 834 (Venäjän osuus) - 3 448 (Riianlahdella pyydettyä pääaltaan silakka) + 696 (pääaltaalla pyydettyä Riianlahden silakka) = EU:n TAC 62 353 tonnia (- 36 %).

Suomi pyrkii siihen, että Itämeren jäsenvaltiot sitoutuisivat Suomen tavoin vahvistamaan kansallisen määräyksen vuodelle 2022, joka edellyttää lajittelemattomien silakka- ja kilohailisaaliiden kirjaamista kalastuspöytäkirjaan lajikohtaisten saaliiden kymmenen prosentin tarkkuusvaatimuksella saaliin kokonaismäärästä laskien (nk. MOT sääntö). Tämä edesauttaisi silakan ja kilohailin kalastuksessa esiintyvän ja ICES:n mainitseman väärinraportoinnin vähentämistä.

Riianlahden silakkakannan TAC

Suomi kannattaa komission ehdotusta TAC:n vahvistamiseksi ICES:n neuvon ja Fmsy ylemmän vaihteluvälin (0,24 – 0,38) perusteella siten, että otetaan huomioon pääaltaan ja Riianlahden välinen vaellus.

Läntisen silakkakannan TAC

Suomi kannattaa komission ehdotusta TAC:n vahvistamiseksi ICES:n neuvon perusteella sivusaaliita varten 788 tonniin tai vähäiseksi perustuen muihin tehokkaisiin kalastuksenrajoitustoimiin.

Kilohailin TAC

Suomi kannattaa komission ehdotuksesta poiketen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja MSY-pistearvon 0,31 (vaihteluväli 0,22 – 0,41) perusteella siten, että TAC olisi 291 745 tonnia. TAC:n tasossa tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %) siten, että EU:n TAC olisi 262 337 tonnia (+ 18 %).

Suomi pyrkii siihen, että Itämeren jäsenvaltiot sitoutuisivat Suomen tavoin vahvistamaan kansallisen määräyksen vuodelle 2022, joka edellyttää lajittelemattomien silakka- ja kilohailisaaliiden kirjaamista kalastuspöytäkirjaan lajikohtaisten saaliiden kymmenen prosentin tarkkuusvaatimuksella saaliin kokonaismäärästä laskien (nk. MOT sääntö). Tämä edesauttaisi silakan ja kilohailin kalastuksessa ICES:n esille ottaman väärinraportoinnin vähentämistä.

Itäisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa komission ehdotusta ja ICES:n neuvoa siitä, että turskan kohdennetulle kalastukselle ei aseteta TAC:ia. Muussa kuin turskan kalastuksessa saatavalle turskan sivusaaliille olisi komission ehdotuksen mukaisesti vahvistettava 595 tonnin TAC.

Lisäksi Suomen kannalta on tärkeää, että jäsenvaltiot uudestaan sitoutuvat turskaa koskeviin kiintiövaihtoihin niin, että se ei muodostu pullonkaulalajiksi niille jäsenvaltioille, joiden turskakiintiöt ovat pienet. Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi komission ehdotuksen mukaisesti sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida.

Meritaimen

Suomi kannattaa komission ehdotusta siitä, että meritaimenen kalastus myös vuonna 2022 pidetään kiellettyinä neljää meripeninkulmaa kauempana perusviivoilta mitattuna.

Punakampela

Suomi kannattaa komission ehdotuksesta poiketen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon perusteella siten, että TAC olisi 11 082 tonnia.

Suomi kannattaa sitä, että jäsenvaltiot ottaisivat vuonna 2022 kampelakalojen troolauksessa käyttöön valikoivia troolipyödyksiä, joihin jää huomattavasti nykyistä vähemmän turskaa sivusaaliiksi. Ellei tämä ole mahdollista Suomi katsoo, että punakampelan TAC voidaan turskan sivusaaliiden pienentämiseksi vahvistaa ICES:n neuvoa pienemmäksi.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseen tarvittava neuvotteluvara

Suomi on valmis hyväksymään sellaisia neuvotteluprosessin aikana esille tulevia muutoksia komission ehdotukseen, jotka ovat ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kalastuksen ja varovaisuusperiaatteen mukaisia sekä ovat tarpeen poliittisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi neuvostossa.

Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 28.5.2021 neuvonsa vuoden 2022 TAC:sta Itämeren kalakannoille, lukuun ottamatta Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden sekä Suomenlahden lohta ja läntistä turskakantaa, joita koskevat neuvot annetaan viimeistään syyskuun 15. päivä 2021.

ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2022 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio antoi neuvojen perusteella 26.8.2021 ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2022 seuraavasti:

Itämeren kalakanta	EU TAC 2021	Suomen kiintiö vuonna 2021 (ilman siirtoja vuodelta 2020)	ICES:n neuvo vuoden 2022 TAC:ksi Itämerellä	ICES:n neuvon mukainen TAC perustuen Fmsy pistearvoon tai muuhun tietoon	Komission ehdotus EU:n TAC 2022	Komission ehdottama muutos 2021/2022
Pohjanlahden silakka	117 485	53 306	86 729 - 111 714	111 345	111 345	-5 %
Pääaltaan silakka	97 551	21 393	52 443 - 87 581	71 939	44 709	-54 %
Läntinen silakka	1 575	0	0	0	788 *	-50 %
Riianlahden silakka	39 446	0	34 797 - 52 132	44 945	47 697	21 %
Kilohaili	222 958	11 513	181 567 - 316 833	291 745	222 958	+ \- 0 %
Itäinen turska	595 *	10	0	0	595 *	+ \- 0 %
Punakampela	7 240	0	11 082	11 082	7 240	+ \- 0 %

* Vain sivusaaliita varten

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävä enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi.

ICES on kahden vuoden jälkeen jälleen pystynyt arvioimaan Pohjanlahden silakkakannan tilaa ja antamaan sitä koskevan analyttisen neuvon. Kannan koko on MSY –tilassa ja kalastuskuolevuus on huomattavasti raja-arvon alla.

ICES arvioi, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kutukanta on edelleen heikentynyt tavoitetasoa pienemmäksi (ei kuitenkaan korjaavia suojatoimenpiteitä edellyttävää kokoa (Blim) pienemmäksi) ja kalastuskuolevuus merkittävästi tavoitetasoa suuremmaksi. Suurempaa vuosiluokkaa ei ole syntynyt vuoden 2015 jälkeen. Komissio ehdottaa, että koska kanta on pienentynyt lähelle Blim tasoa olisi varotoimen TAC vahvistettava Fmsy ala-arvon mukaisesti.

Kilohailin kutukanta on tavoitetasossa, mutta kalastuskuolevuus tavoitetasoa suurempi. Komissio ehdottaa, että kilohailin TAC pidetään nykytasollaan, tieteellistä neuvoa pienempänä, koska Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakanta on edelleen heikentynyt ja kilohailin pyynnissä saadaan myös silakkaa. Kyseiseen kalastukseen liittyy myös saaliiden väärinraportointia.

Riianlahden silakan kutukanta ylittää merkittävästi tavoitetasoaan, mutta läntinen silakkakanta on edelleen merkittävästi tavoitetasoja heikompi. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että läntiselle silakalle vahvistetaan TAC ainoastaan sivusaaliita varten.

ICES:n tiedoista käy ilmi, että itäisen turskan kutukanta on pienentynyt vuodesta 2015 lähtien ja on viimeisten neljän vuoden aikana ollut alle Blim arvon. Kalastuskuolevuus on kuitenkin pienentynyt vähäiseksi. ICES antaa varovaisuusperiaatteeseen perustuvan suosituksen 0 saaliista osa-alueilla 24-32.

Punakampelakanta on kehittynyt myönteisesti ja ICES edottaa varovaisuusperiaatteen perusteella korotusta TAC:iin. Komissio ehdottaa, että punakampelan TAC pidetään nykytasollaan, tieteellistä neuvoa pienempänä, koska kampelakalojen nykymuotoisen troolikalastuksen sivusaaliina saadaan turskaa.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TAC:sta. Itämerellä on satoja meritaimenkantoja, jotka vaeltavat rannikkojen lähivesillä. Tämän takia meritaimenkannat eivät muodosta yhteistä kalavaraa, jonka kattava sääteleminen EU:n vahvistamalla TAC:lla olisi tarkoituksenmukainen hoitotoimenpide. ICES toteaa meritaimenta koskevassa neuvossaan, että meritaimeneen kohdistuvaa kalastusta tulisi vähentää luonnonvaraisten meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimenen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä. Suomessa luonnonvaraiset meritaimenet ovat merialueilla rauhoitettuja. Saaliiksi saa kaikessa kalastuksessa ottaa vain eväleikattuja (= istutettuja) meritaimenia. Suomen aloitteesta TAC asetuksessa on kielletty meritaimenen kalastus neljän meripeninkulman ulkopuolella ja näin vähennetty lohien väärinraportoimista taimenena.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 7.6.2021 (E 73/2021 vp, ICES:n tieteelliset neuvot Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2022)

Kalastusjaosto 3.9.2021

Eduskuntakäsittely

E 73/2021 vp, MmVL 14/2021 vp, YmVL 16/2021 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksen toteutuminen aiheuttaisi kielteisiä vaikutuksia silakan kalastukseen Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan kiintiöalueella, jonka kiintiömäärä vähenisi Suomessa kuluvan vuoden noin 21 000 tonnista noin 9 800 tonniin, eli noin 54 prosentilla. Kiintiövähennysten vaikutuksia vaimentaa se, että Pohjanlahden silakan kiintiömäärä olennaisesti suurensi, verrattuna määrään, joka oli käytettävissä ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2021. Silakan kiintiömäärien pienentyminen aiheuttaa kuitenkin huomattavia menetyksiä erityisesti pohjoisen Itämeren, Saaristomeren ja Suomenlahden trooli- ja rysäkalastukseen, koska Pohjanlahden silakkakiintiöitä ei ole kaikilla kalastusyrittäjillä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Itämeren jäsenvaltiot ovat BALTFISH:ssa pyrkineet yhteisymmärrykseen tulevan vuoden TAC:sta. Latvian puheenjohtajalla pyritään myös vuoden 2022 TAC:sta yhteisymmärrykseen BALTFISH:ssa.

Asiakirjat

11398/2021 PECHE 283 + ADD 1
11432/21 PECHE 284

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, puh. 0295 162458
Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

EU/2021/0953

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM
